

Otevřenější, silnější a odolnější evropský hospodářský a finanční systém

Informační podklad ke sdělení Evropský hospodářský
a finanční systém - Podpora otevřenosti, síly a
odolnosti

Podklad k dokumentu Rady č. 5487/21
březen 2021
zpracovala: Daša Smetanková

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Otevřenější, silnější a odolnější evropský hospodářský a finanční systém	Typ řady: interní
Zpracovala: Smetanková, D.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 5487/21	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: březen 2021	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Euro; mezinárodní úloha eura; hospodářský a finanční sektor EU; sankce EU; finanční trhy	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

SDĚLENÍ

Sdělení Komise - Evropský hospodářský a finanční systém - Podpora otevřenosti, síly a odolnosti

KOM(2021) 32 v konečném znění, kód Rady 5487/21

- **Právní základ:**

Dokument informační povahy.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

20. 1. 2021 (5. 2. 2021 česká verze)

- **Procedura:**

Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 9. března 2021, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 10. března 2021 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

- **Odůvodnění a předmět:**

[Sdělení Komise - Evropský hospodářský a finanční systém - Podpora otevřenosti, síly a odolnosti](#) představuje novou strategii na podporu otevřenosti, síly a odolnosti hospodářského a finančního sektoru EU (dále jen „strategie“). Jejím cílem je zajistit lepší podmínky pro vedoucí úlohu Evropy v globální ekonomické správě a zároveň zabezpečit ochranu EU před nekalými praktikami a zneužíváním. Strategie se zaměřuje zejména na opatření v oblasti posílení mezinárodní úlohy eura, rozvoje infrastruktur finančních trhů EU a zvýšení jejich odolnosti a podpory jednotného uplatňování a prosazování vlastních sankcí EU.

Strategie navazuje na sdělení Komise z května 2020 „[Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci](#)“, ve kterém Komise představila soubor opatření k nápravě škod způsobených pandemií covidu-19, zejména klíčový nástroj obnovy „*Next Generation EU*“ (dále jen „NGEU“). Dále navazuje na [sdělení z roku 2018 o posílení mezinárodní úlohy eura](#), jež bylo zaměřeno zejména na posílení a prohloubení hospodářské a měnové unie (dále jen „HMU“) a přineslo opatření k upevnění statusu eura.

Důvodem pro předložení strategie je zejména geopolitický vývoj v posledních letech a posun k multipolární ekonomice. Koronavirová krize zároveň zdůraznila potřebu posílit hospodářský a finanční systém EU, a to také prostřednictvím spolupráce na globálním oživení. EU chce hrát zásadní roli při formování systému globální správy ekonomických záležitostí.

Předložená strategie je založena na třech pilířích:

1. podpora silnější mezinárodní úlohy eura;
2. rozvoj infrastruktur finančních trhů EU a zvýšení jejich odolnosti;

3. podpora jednotného uplatňování a prosazování vlastních sankcí EU.

Silnější postavení eura může chránit ekonomiku před měnovými šoky, snížit závislost na jiných měnách a také snížit náklady na transakce, financování a řízení rizik. Na globální úrovni může přispět k odolnosti mezinárodního měnového systému.

Rozvoj infrastruktur finančních trhů EU může pomoci zabránit nadměrnému spoléhání se na poskytování těchto služeb operátory se sídlem v třetích zemích. K zajištění finanční stability je potřeba, aby tito poskytovatelé infrastruktury byli spravováni a dohlíženi v souladu s vysokými standardy.

Jednotné, účinné a rychlé uplatňování sankcí EU, zejména pokud jde o řešení protiprávního extraterritoriálního uplatňování jednostranných sankcí třetími zeměmi, má přispět k otevřené strategické autonomii a odolnosti.

Komise bude paralelně nadále pracovat na prohlubování HMU prostřednictvím dokončení bankovní unie a vybudování unie kapitálových trhů.

• **Obsah a dopad:**

Tři pilíře strategie:

1. Podpora silnější mezinárodní úlohy eura prostřednictvím

- oslovení partnerů ve třetích zemích a zahájení informačních akcí s cílem prosazování používání eura;
- podpory rozvoje nástrojů a referenčních hodnot denominovaných v eurech a posílení statusu eura jako mezinárodní referenční měny v odvětvích energetiky a komodit;
- spolupráce s ECB při možném zavedení digitálního eura jako doplňku k hotovosti;
- podpory používání zelených dluhopisů jako nástroje pro financování investic a projektů pro dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu;
- hledání možností rozšíření úlohy systému EU pro obchodování s emisemi (dále jen „ETS“) s cílem maximalizace jeho dopadů na životní prostředí.

Zvýšit atraktivitu evropských kapitálových trhů mohou v dalších letech také emise dluhopisů v rámci nástroje NGEU.

2. Rozvoj infrastruktur finančních trhů EU a zvýšení jejich odolnosti také např. vůči extraterritoriálnímu uplatňování sankcí ze strany třetích zemí. Komise v této souvislosti plánuje:

- navázat komunikaci a zanalyzovat slabá místa společností působících v oblasti infrastruktury finančních trhů, pokud jde o nezákonné extraterritoriální uplatňování jednostranných opatření třetími zeměmi, a podniknout kroky k řešení nedostatků;
- zřídit pracovní skupinu, jejímž úkolem bude posoudit možné technické problémy s převodem finančních smluv denominovaných v eurech nebo jiných měnách, jejichž clearing se provádí v zemích mimo EU, na ústřední protistrany v EU;
- prozkoumat možnosti pro zajištění hladkého toku základních finančních služeb, na které cílí extraterritoriální uplatňování jednostranných sankcí třetími zeměmi.

3. Podpora jednotného uplatňování a prosazování vlastních sankcí EU prostřednictvím

- vytvoření databáze (*Sanctions Information Exchange Repository*) pro rychlé podávání zpráv a výměnu informací o provádění a prosazování sankcí;
- spolupráce s členskými zeměmi na zřízení jednotného kontaktního místa pro otázky prosazování a uplatňování sankcí s přeshraničním rozměrem;
- pokračování v zajišťování, aby finanční zdroje EU poskytované třetím zemím, mezinárodním organizacím nebo finančním institucím nebyly použity způsobem porušujícím sankce EU;
- zřízení systému umožňujícího anonymního oznamování případů obcházení sankcí včetně whistleblowingu;
- posílení spolupráce v oblasti sankcí, zejména s partnery ze skupiny G7;
- zvážení dodatečných politických možností, které by třetí země odradily od protiprávního extraterritoriálního uplatňování jednostranných sankcí vůči subjektům z EU, včetně možné změny [nařízení Rady \(ES\) č. 2271/96 o ochraně proti účinkům právních předpisů přijatých určitou třetí zemí uplatňovaných mimo její území, jakož i proti účinkům opatření na nich založených nebo z nich vyplývajících](#).

• **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR obecně podporuje politiky obsažené v předložené strategii Komise, a to včetně posílení mezinárodní úlohy eura, navzdory tomu, že není členem eurozóny. Navržená opatření mají podle vlády ČR potenciál posílit stabilitu a odolnost EU a vláda podporuje kroky vedoucí k posilování a prohlubování vnitřního trhu EU. Vláda upozorňuje na nutnost oboustrannosti otevřenosti EU. Jednotlivá přijímaná opatření by neměla vést k protekcionismu nebo nepřiměřenému zatížení subjektů EU.

• **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se sdělení nachází v přípravné fázi. Přiděleno bylo výboru pro hospodářské a měnové záležitosti (ECON) jako gesčnímu výboru. Dále se jím bude zabývat výbor pro mezinárodní obchod (INTA), výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), výbor pro průmysl, výzkum a energetika (ITRE) a výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO).

• **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 17. 3. 2021 a usnesením č. 438 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** sdělení Komise – Evropský hospodářský a finanční systém – Podpora otevřenosti, síly a odolnosti /kód Rady 5487/21, KOM(2021) 32 v konečném znění/;
2. **s o u h l a s í** s rámcovou pozicí vlády;
3. **k o n s t a t u j e**, že Evropský hospodářský a finanční systém bude jen tak otevřený, silný a odolný, jak otevřené, silné a odolné budou ekonomiky jednotlivých členských států EU;

4. **vyzývá** Komisi, aby přehodnotila technokratický přístup k podpoře silnější mezinárodní úlohy eura a zaměřila své úsilí na zvyšování konkurenceschopnosti evropských ekonomik prostřednictvím deregulací, liberalizací a ozdravení veřejných financí;
5. **apeluje** na vládu, aby důsledně sledovala jednotlivá přijímaná opatření a trvala na tom, aby nevedla k protekcionismu nebo nepřiměřenému zatížení subjektů EU.
6. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby o tomto usnesení informoval předsedkyni Evropské komise v rámci politického dialogu a aby jej pro informaci postoupil předsedovi Evropského parlamentu a Radě.